

Læringsverkstedet

BARNEHAGER

Offentlig regnskap 2022

Læringsverkstedet AS

Innhold

Innhold	1
Virksomhetens art og hvor den drives	2
Rettvisende oversikt over utvikling og resultat	2
Finansiell og operasjonell risiko	3
Regulatoriske forhold	3
Daglig drift i barnehagen	4
Forsknings- og utviklingsaktiviteter	5
Fortsatt drift	5
Våre medarbeidere	5
Tilstand for kjønnslikestilling	6
Åpenhetsloven	6
Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering	7
Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering	7
Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis	7
Slik jobber vi for å identifisere risiko for diskriminering og hindre for likestilling	8
Rekruttering	8
Forfremmelser og utvikling	9
Tilrettelegging for arbeid og familieliv	10
Lønns- og arbeidsforhold	10
Arbeidsmiljø, trakassering og kjønnsbasert vold	11
Planer og forventninger for videre arbeid og tiltak	11
Handlingsplan	13
Ytre miljø	14
Styreansvarforsikring	14
Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisponeringen	14

Virksomhetens art og hvor den drives

Læringsverkstedet AS er et drifts- og eiendomsselskap for barnehager med hovedkontor i Ullensaker kommune. Læringsverkstedet drev ved årsslutt 249 barnehager med plass til ca. 19 000 barn. Barnehagene ligger i 85 ulike kommuner. 16 av barnehagene ligger i datterselskap, resten drives i Læringsverkstedet AS.

Virksomhetens forretningsidé er å drive et pedagogisk og administrativt konsept for barnehager slik at dette blir etterspurt av markedet.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Selskapet har hatt en omsetningsøkning på 4%, dette skyldes i hovedsak gjennomførte fusjoner i 2022. Resultatgraden er på -0,9% før skatt mot 1,1% i 2021. Avskrivninger av driftsmidler og immaterielle eiendeler er i 2022 påvirket av nedskrivninger. Resultatgrad i 2022 før effekt av engangseffekten på avskrivninger er 0,0%. De økonomiske rammebetingelsene for private barnehager har blitt kraftig forverret de siste årene, i 2022 ble pensjonstilskuddet redusert fra 13% til 10%. Personalkostnader i % av omsetningen utgjør 73% i 2022 mot 72% i 2021 og er forklaringen til resultatgradendringen fra 2021 til 2022.

Selskapet har en egenkapitalandel på 6,0% mot 6,7% i 2021.

Konsernet har hatt en omsetningsøkning på 4,2%, dette skyldes helårseffekt av de oppkjøp som ble gjennomført i 2021 og oppkjøp foretatt i 2022. Resultatgraden er på -0,5% før skatt mot 1,2% i 2021. Årsaken til resultatgradendringen fra 2021 til 2022 er samme som er forklart ovenfor angående selskapets utvikling. Konsernets egenkapital er på 6,9% mot 7,5% i 2021.

Kontantstrøm fra drift påvirkes i betydelig grad av tidspunkt for utbetaling av tilskudd fra kommunene. Dette kan variere noe fra år til år. Kontantstrøm fra drift i 2022 er negativt påvirket av dette, mens 2021 var positivt påvirket. Dette skaper en relativt stor forskjell på kontantstrøm fra drift mellom 2022 og 2021, men betyr bare at en større andel av Q1 2023 tilskuddet ble mottatt i januar 2023, enn tilsvarende for 2022, hvor deler av Q1 2022 tilskuddet ble mottatt i desember 2021. I 2022 er det primært avskrivninger samt mottatte forskuddsbetalinger av tilskudd for 2023 som er forskjellen mellom driftsresultat og kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter. Til tross for en nedgang i 2022 er selskapets og konsernets likviditetsbeholdning solid per 31.12.2022. I tillegg er utestående kortsiktige konsernfordringer på ca 140 millioner innbetalt i januar 2023.

I 2022 ferdigstilte selskapet bygging av en ny barnehage. I løpet av 2022 har det pågått bygging av ytterligere en ny barnehage, og prosjektet ferdigstilles i 2023. Selskapet har også ferdigstilt to utvidelses og rehabiliteringsprosjekter i 2022. Det er i 2022 foretatt oppkjøp av 6 barnehager. Selskapet har fusjonert inn 4 heleide datterselskaper med til sammen 5 barnehager.

I 2022 består finansieringsaktiviteter av ordinære hendelser knyttet til byggeaktiviteter finansiert med byggelån og ferdigstillelse av bygg med tilhørende konvertering av byggelån til husbanklån.

Læringsverkstedet AS er formell motpart i konsernets konsernkontoordning. Dette betyr at Læringsverkstedet Gruppen konsernets netto innstående i ordningen presenteres som bankbeholdning i Læringsverkstedet AS. Deltakernes innskudd eller uttak i ordningen presenteres som kortsiktig fordring eller gjeld i Læringsverkstedet AS.

Selskapet har per 31.12.2022 gjennomført en mindre selskapsomorganisering. Med regnskapsmessig effekt fra 15.10.2022 ble 7 eiendommer med tilhørende direkte gjeld fisjonert ut til et nytt selskap, i tillegg ble en eiendom fisjonert ut via et datterselskap. Ved fisjonen ble det etablert en fisjonsfordring.

Ved fisjonen inngikk Læringsverkstedet en 35 årig leieavtale knyttet til de utfisjonerte eiendommene. Leieavtalen gir Læringsverkstedet full bruksrett for barnehagedrift på eiendommene i leieperioden.

Finansiell og operasjonell risiko

Selskapet gjennomførte i 2020 en endring i finansieringsstrukturen. I stedet for å eie flesteparten av byggene med tilhørende lånebelastning ble byggene avhendet, lån nedbetalt og byggene leiet tilbake. Vi mener dette gir en langsiktig og bærekraftig finansiering av bygningsmassen godt tilpasset virksomhetens egenart og risikobilde.

Selskapet og konsernet eier fremdeles en del barnehagebygg selv. Dette er primært nyere bygg eller barnehager hvor det foreligger utviklingspotensialet enten i driften eller i eiendommen. Denne bygningsmassen er primært finansiert gjennom langsiktige lån i Husbanken. Renten på hoveddelen av Husbank finansieringen er sikret. Det er inngått fastrentelån på til sammen MNOK 551 (selskap) og MNOK 701 (konsern) med rente på 2,0% til 4,6%.

Regulatoriske forhold

Læringsverkstedet opererer i en sterkt regulert bransje, og muligheten for endringer i disse er en sentral risiko.

I statsbudsjettet for 2022 ble det vedtatt å kutte i pensjonspåslaget til private barnehager. Pensjonspåslaget inngår i beregningen av det offentlige tilskuddet private barnehager mottar, og det ble bestemt å endre pensjonspåslaget fra 13 til 10 prosent i beregning av tilskudd for 2022. Endringen gjennomføres samtidig som de generelle økonomiske rammebetingelsene for private barnehager har blitt forverret de siste årene. Læringsverkstedet mener at rammebetingelsene for 2022 er på et nivå som gjør det svært krevende for private barnehager å fortsatt levere en høykvalitetstjeneste samtidig som man opprettholder bygningskvalitet og videreutviklinger våre ansatte.

Siden april 2019 har det pågått et utrednings og lovforslag arbeid knyttet til private barnehager. Dette arbeidet pågår fremdeles og ser på ulike sider av regulering av private barnehager, herunder inntekts- og tilskuddsmodeller, innsyn, transparens og rapportering samt regler rundt økonomisk tilsyn. I prosessen har det vært nedsatt ulike utvalg og utredninger og i februar 2021 ble det nedsatt et nytt utvalg som skulle se på finansiering av private barnehager. Dette utvalget leverte en rapport som anbefaler vesentlige endringer på mange felt knyttet til private barnehager. Etter regjeringsskifte høsten 2021 har fokus i reguleringsarbeidet blitt noe justert, og i juni 2022 ble det vedtatt flere lovendringer. Gjeldene fra 1.7.2022 er det innført forbud mot at private barnehager kan ta opp lån på andre måter enn i finansforetak. Fra 1.1.2023 ble det innført krav om at hver enkelt

privat barnehage skal organiseres i et selvstendig rettssubjekt, at de som hovedregel ikke skal drive eller eie annen virksomhet i samme rettssubjekt som barnehagedriften, og en meldeplikt for private barnehager ved nedleggelse, eierskifte eller andre organisatoriske endringer.

Kunnskapsdepartementet har varslet at de forventer å legge frem nye forslag til regulering av private barnehager, herunder tilskuddsmodell i løpet av 2023 eller 2024.

Som Norges største private barnehageaktør gjennomføres det årlig flere økonomiske tilsyn i noen av våre barnehager. De aller fleste av disse tilsynene avsluttes uten negative bemerkninger. I 2022 er det for regnskapsåret 2017 gjennomført økonomiske tilsyn i 2 av våre barnehager knyttet til det tilsynsmyndighetene angir som oppkjøpskostnader, men som Læringsverkstedet anfører gjelder lovlig avskrivning av goodwill samt rentekostnader knyttet til anskaffelse av goodwill og andre immaterielle eiendeler ved kjøp av barnehagevirksomhet, og som Læringsverkstedet har praktisert ved flere av sine oppkjøp. Tilsynsmyndighetene (Udir) mener at Læringsverkstedets disposisjoner innebærer uhjemlet bruk av mottatte offentlig tilskudd og foreldrebetaling, og at (den tidligere) barnehageloven § 14a derfor er brutt. Udir har truffet 2 vedtak i oktober 2022 hvor det samlet kreves tilbakebetalt ca. 1,8 millioner for avskrivninger av goodwill og rentekostnader knyttet til goodwill og andre immaterielle eiendeler.

Kravet baserer seg etter Læringsverkstedets vurdering, på en feil forståelse av det regnskapsmessige goodwill begrepet, barnehagelovens regler for hva som kan dekkes av offentlig tilskudd og foreldrebetaling, og den regnskapsmessige behandlingen av avskrivninger som sådan (ingen kontanteffekt). Læringsverkstedet bestrider derfor kravet, og har klaget vedtakene inn for Kunnskapsdepartementet i tråd med forvaltningslovens regler, og vil forfølge saken ytterligere i domstolene om nødvendig.

Kravet anses regnskapsmessig som en betinget forpliktelse overfor Læringsverkstedet og vi vurderer det som mest sannsynlig at kravet ikke vil komme til oppgjør. I tråd med NRS13 om usikre forpliktelser er kravet ikke innregnet i balansen eller medtatt som en kostnad.

Daglig drift i barnehagen

Når det gjelder den daglige driften ute i barnehagene har også 2022 vært et krevende år, med pandemi, streik og et utfordrende politisk bilde.

Vi ser at informasjon, samarbeid og dialog er avgjørende for å skape trygghet og samhold i organisasjonen. I en unormal tid har vi likevel opprettholdt hverdagen mest mulig normal, og våre ambisjoner om å drifte barnehager av høyeste kvalitet er ikke redusert som følge av utfordringene vi har stått i.

Det er vist en imponerende kreativitet og evne til omstilling for å håndtere ulike utfordringer. Alle våre styrere har vist et meget godt lederskap og evnet og stått i kriseledelse. De ansatte har strukket seg langt for å gi det lille ekstra i året som har vært.

Det er med stolthet og ydmykhet styret vil takke alle ansatte for den fantastiske innsatsen dette året. Likevel ser vi at belastningene ansatte har stått i nå får uønskede konsekvenser for en del ansatte. Sykefraværet har vært unormalt høyt siste halvdel av 2022, antakelig som en konsekvens av det vi, og sektoren har vært igjennom.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Læringsverkstedet AS er et rent driftsselskap, og driver i liten grad forsknings- og utviklingsaktiviteter. Disse oppgavene utføres i morselskap.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Våre medarbeidere

Læringsverkstedet er bygd på verdiprinsippet om at alle, barn og voksne, skal oppleve og føle at de er verdifulle. Uavhengig av kjønn, religion, etnisitet, funksjonsevne, seksuell orientering eller alder skal hver enkelt medarbeider i Læringsverkstedet oppleve at de har en verdi i seg selv og at de har en verdi for og i fellesskapet. Dette forsterker vi gjennom løftet vi gir til våre ansatte: «Hos oss har du alle muligheter til å utvikle deg faglig og menneskelig, og gjøre verdens viktigste jobb på best mulig måte». Læringsverkstedet jobber derfor bevisst med å sikre at alle våre medarbeidere får samme mulighet til å utvikle seg og til å inneha samme roller i virksomheten. Gjennom et godt mangfolds- og likestillingsarbeid vil vi være i enda bedre stand til sammen å nå vår visjon i Læringsverkstedet barnehager; «Vi får verdens viktigste verdier til å vokse».

Vi i Læringsverkstedet representerer mange ulike kulturer, språk, utdanninger, erfaringer, kunnskaper og pedagogisk tankegodt. Dette skaper et mangfold. Vår personalpolitikk og personalforvaltning bygger på vår verdistyrte organisasjonskultur. Den er definert som «Hjertekultur». Målet med hjertekulturen er å skape et varmt og inkluderende læringsmiljø i barnehagen, for både barn og voksne. Den kjennetegnes ved at vi vil hverandre vel, at vi har hjerte for hverandre, at vi smitter hverandre med raushet og at vi skaper inkluderende fellesskap og forebygger utestengelse og mobbing. I vårt arbeid med likestilling og mangfold er det viktig at alle er inkludert, og det gjenspeiler også vårt syn i rekruttering, medarbeiderutvikling, deltakelse i kollegiet og lik mulighet til medvirkning. Arbeidet med «Hjertekultur» er et proaktivt og forebyggende arbeid for å sikre like muligheter og hindre utestengelse og mobbing. Det er i 2022 arbeidet med å utvikle et refleksjonshefte knyttet til rammeplanens kapitler om mangfold, likestilling og likeverd.

Bakgrunn og målsetting

Læringsverkstedet har et mål om at vi har et arbeidsmiljø som er varmt og inkluderende for alle, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering eller alder. Alle medarbeidere skal ha samme mulighet til arbeid og kompetanseutvikling som fremmer faglig og personlig utvikling.

Arbeidet med likestilling og mangfold i Læringsverkstedet handler om holdninger, kunnskap og hvilke handlinger vi iverksetter med bakgrunn i dette. Derfor har vi et sett med kulturindikatorer som hjelper oss å gjenkjenne om vi er på rett vei. En av disse er at «Vi viser interesse for deg». Dette er særlig viktig i mangfoldsarbeidet vårt.

Vi jobber kontinuerlig med «Hjertekultur», som bygger fullt og helt på Verdiplattformen vår. Den definerer hvem vi er og hvordan vi skal behandle blant andre våre kolleger. For å styrke holdninger, øke kunnskapen og gi verktøy til ledere og ansatte får ledere og ansatte kurs og opplæring, både lokalt og gjennom e-læring, verktøy som spillduk, artikler og praksisfortellinger med ulike mangfolds- og likestillingtemaer. Eksempler på aktuelle temaer er hvordan vi kan være mer mangfoldig i rekrutteringen, sikre at alle er inkludert på arbeidsplassen, dilemmatreninger etc. Vi har også utarbeidet et eget refleksjonsheftet knyttet til rammeplanens kapitler om mangfold, likestilling og likeverd.

Tilstand for kjønnslikestilling

Selskapet har 6 106 ansatte, av disse er 820 menn. Tilsvarende tall for konsernet er hhv 6 699, hvorav 977 er menn.

Av selskapets 2 257 ansatte i midlertidig stillinger, utgjør antall menn 16,8%. For konsernet er tilsvarende tall 2 416 ansatte og 17,4%. For selskapet og konsernet utgjør antall ansatte menn i faste deltidsstillinger 5%.

Gjennomsnittlig antall uker foreldrepermisjon for kvinner og menn utgjør i selskapet og konsernet hhv 21 og 13.

Barnehagebransjen er en kvinnedominert bransje, hvor kvinner innehar de aller fleste posisjoner. I Læringsverkstedet er ikke dette noe unntak. Vi jobber bevisst med å ansette menn. I næringslivet generelt er det mer vanlig at menn sitter i de høyeste lederposisjonene. Ledergruppen i Læringsverkstedet Gruppen består i dag av fem kvinner og én mann.

Læringsverkstedet har sammen med morselskapet evaluert de etiske retningslinjene. Gjennom implementeringen av oppdaterte etiske retningslinjer vil medarbeiderne få oppdatert informasjon om rutiner for varsling.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022.

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Loven pålegger de virksomheter som er omfattet av loven, å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

En åpenhetsrapport med redegjørelse for slike aktsomhetsvurderinger vil være tilgjengelig på selskapets nettside, www.laringsverkstedet.no, innen 30. juni 2023.

Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

Læringsverkstedet har en rekke dokumenter som er med på å sikre likestilling og hindre diskriminering. Våre etiske retningslinjer tar for seg både vårt samfunnsansvar og yrkesetikk og er tydelige på at ansatte skal møtes med, og selv opptre med respekt og likeverd, uavhengig av kjønn, legning, etnisk opprinnelse, religion og politisk overbevisning. Medarbeidere som opplever at Læringsverkstedets etiske retningslinjer ikke blir overholdt er pliktig til å varsle.

Læringsverkstedets personalhåndbok og lederhåndbok har egne kapitler som omhandler likestilling. Der tydeliggjøres det at det i Læringsverkstedet skal være reell likestilling hvor alle innehar de samme rettigheter og muligheter til å få arbeid og utvikling i sitt arbeid. Videre skal Læringsverkstedet arbeide aktivt for å skape positive holdninger til likestilling og at bedriftens handlingsplaner og retningslinjer på dette området skal gjennomføres av alle medarbeidere og organer i bedriften. Det skal innenfor alle nivåer og organer i bedriften tilstrebes en tilnærmet lik kjønnsrepresentasjon. Deltidsarbeid, omsorgspermisjoner eller annet fravær iht lovverk og interne retningslinjer, skal ikke være til hinder for ansettelse, avansement eller utvikling i lønns- og arbeidsvilkår.

Barnehagevirksomhetens overordnede HMS-mål omhandler også diskriminering. «Alle barn og ansatte i Læringsverkstedets barnehager skal oppleve et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, med nulltoleranse for trakassering, diskriminering, utestenging og mobbing».

Læringsverkstedet har også retningslinjer ved rekruttering som bidrar til å sikre mangfold og likestilling og hindre diskriminering. Blant annet er vi tydelige på at Læringsverkstedet skal holde en høy faglig og etisk standard i rekrutteringsarbeidet. Alle som er involvert i rekrutteringsarbeidet skal bidra til å sikre at alle søkere i bedriften behandles forsvarlig og på en respektfull måte. De forholdene det legges vekt på ved utvelgelsen av søkere til stillinger, skal være rettferdige, relevante og ikke-diskriminerende.

Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis

Læringsverkstedets likestillingsarbeid er forankret i våre verdier, etiske retningslinjer, HMS-arbeid, prosedyrer og rutiner og i vår hjertekultur som er retningsgivende for alt vårt arbeid.

Vi har gode retningslinjer og prosedyrer for både rekruttering og avslutning av arbeidsforhold som ivaretar likestilling og hindrer diskriminering. Vi har 12 regionledere som bistår barnehagene med HR-arbeidet for å sikre at rutiner og retningslinjer blir ivaretatt og som også har god kontakt med juridisk avdeling i vår bransjeorganisasjon, Private Barnehagers Landsforbund som bistår med råd og veiledning i tvilstilfeller.

Læringsverkstedet har to arbeidsmiljøutvalg, ett for barnehagedrift og ett for administrasjonen. Her er arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden likt representert. AMU møtes jevnlig og behandler blant annet saker som omfatter likestilling og diskriminering. Læringsverkstedet har også et verneombud som deltar i dette arbeidet og som sørger for at arbeidstakeres interesser blir ivaretatt.

Styret i Læringsverkstedet møtes hvert kvartal og består av 5 styremedlemmer hvorav 3 er ansattrepresentanter. Styret vedtar det strategiske arbeidet og blir forelagt rapporter som blant annet beskriver organisasjonens arbeid for likestilling og mot diskriminering. Styret behandler også saker som omfatter temaet.

Alle våre ansatte inviteres til å gi svar i en medarbeiderundersøkelse. Her blir både arbeidsmiljø og medarbeiderengasjement kartlagt. Resultatene blir fulgt opp både på overordnet plan og i hver enkelt barnehage som også utarbeider oppfølgingsplaner.

Slik jobber vi for å identifisere risiko for diskriminering og hindre for likestilling

Rekruttering

Det er en relativ liten risiko for diskriminering og forskjellsbehandling i forbindelse med rekruttering. Vi rekrutterer primært til stillingene assistent, barnehagemedarbeider, pedagogisk leder og styrer. Det er i hovedsak kvinner som søker stillingene. Selv om vi anser risikoen som lav, ser vi at vårt rekrutteringsarbeid kan forbedres. Det er Verdiplattformen og vår Hjertekultur som er styrende i rekrutteringsprosessen og for hvem vi ansetter, og det gjør at vi velger ansatte uavhengig av kjønn, religion, etnisitet, funksjonsevne, seksuell orientering eller alder.

Læringsverkstedet jobber systematisk med utvikling av våre ansatte. Fundamentet for utviklingsmulighetene baserer seg på rammeplanen for barnehagene, Verdiplattformen vår, vår pedagogikk og lederutvikling. Derfor er det viktig for oss å jobbe med våre og selskapets verdier, holdninger og motivasjon. Dette gjør vi gjennom

1. Rekrutteringsprosessen
2. Kontinuerlig arbeid med «Hjertekulturen» i alle barnehager og avdelinger
3. Kursing og opplæring underveis
4. Motivasjonsseminarer
5. Regional oppfølging av og støtte fra regionleder

Det er barnehagenes behov som er avgjørende for hvordan vi jobber med forfremmelse og utviklingsmuligheter. Hver barnehage og avdeling kartlegger hva de trenger av faglig kompetanse og menneskelige styrker. Basert på dette avgjør barnehagen om behovene skal løses gjennom utvikling av de ansatte, kompetanseheving, forfremmelse eller om det er nødvendig å rekruttere.

Dersom barnehagen eller avdelingen velger å benytte utvikling og kompetanseheving har de mange muligheter, som for eksempel:

- Kurs- og utvikling i egen barnehage gjennom eksterne kursholdere eller interne krefter fra Læringsverkstedet.
- E-læringskurs
- Lik tilgang for alle til ressursbanken, hvor vi deler verktøy, tips og råd
- Digitale fagfora på tvers av regioner og land
- Veiledningsordningen for nyutdannede
- Lederutvikling gjennom «Lederløypa»
- Regionale samlinger for ledere
- Læringsverkstedet sentralt som deler praksisfortellinger, veiledning, tips og råd med alle barnehager

Risiko:

- Faglig dyktige med manglende norskkunnskaper kan bli utelatt fra den siste delen av rekrutteringsprosessen på grunn av språklige utfordringer.
- Ikke alle som er med i rekrutteringsarbeidet (intervjuer, evalueringer m.m) er trent i å identifisere egne og/eller andres implisitte fordommer eller antakelser.
- Vi når ikke tilstrekkelig grad ut til mannlige pedagoger.

Tiltak

- Tett oppfølging fra regionledere for å informere og veilede styrere slik at kandidater som har offentlig godkjent norskkunnskaper blir vurdert ut ifra faglige og personlige kvalifikasjoner.
- Kurse og veilede ledere i å identifisere og håndtere egne og andres fordommer og antakelser, og ta hensyn til dette i evalueringen av intervjuet. Det anbefales at om mulig så skal det være to personer som gjennomfører intervjuet, slik for blant annet å redusere effekten av fordommer og antakelser, og sikre en bedre evaluering etter intervju.
- I strategien fremover vurderes nye arenaer for å nå ut til mannlige pedagoger, samt at vi evaluerer måten vi rekrutterer på.

Forfremmelser og utvikling

Risikoen for diskriminering og forskjellsbehandling i forbindelse med forfremmelser og utvikling anser vi som relativt moderat. Vi har gode prosesser for å sikre kandidattilfang og evaluering av kandidatene. Dette gjøres gjennom både interne og eksterne utlysninger for stillinger i Læringsverkstedet. Tilknyttet utviklingsprosessene har vi både behovsanalyser for barnehage/avdeling og gode diskusjoner om utviklingsbehov for den enkelte medarbeider. Det er behov for noen forbedringer.

Risiko

- Vårt arbeid for å utvikle våre ansatte må bli enda mer systematisk.
- Vi er mangfoldig innen alder, etnisitet, seksuell orientering, religion, men ikke innen kjønn og funksjonsevner.

Tiltak

- Læringsverkstedet har evaluert utviklings- og kompetanseopplæringen i Læringsverkstedet. Resultatet er spilt inn til morselskapet som har ansvaret for å ytterligere profesjonalisere og øke kvaliteten på kompetansehevingen. Dette er planlagt implementert i løpet av 2024.
- Morselskapet har sammen med Læringsverkstedet definert ny leder- og utviklingsmodell, og det er nå igangsatt et arbeid med implementering av denne modellen, samt hvordan utviklings- og kompetanseopplæringen best kan gjennomføres i Læringsverkstedet.
- Det jobbes på ulike arenaer for å nå ut til mannlige pedagoger. Når det gjelder funksjonsevne er det en rekke lovmessige krav som må oppfylles, som er knyttet til ivaretagelsen av barn i det daglige og i en krisesituasjon. Ledergruppen i Læringsverkstedet vil fortsette å ha mangfold i funksjonsevne på agendaen i 2023 for sammen med myndighetene vurdere hvilke muligheter som finnes.

Tilrettelegging for arbeid og familieliv

Det er liten risiko for diskriminering og forskjellsbehandling knyttet til tilrettelegging for arbeid og familieliv. Kulturen i Læringsverkstedet skal være raus, og vi strekker oss langt for å sikre en god balanse i arbeids- og familielivet. Der hvor det er mulig, kan medarbeidere ha fleksibel arbeidstid og hjemmekontor ved behov. Ute i barnehagene er det yrkets natur at medarbeideren er til stede i barnehagens kjernetid. Ved behov for tilpasser barnehagene også dette. Læringsverkstedet jobber med oppfølging og tilrettelegging i samarbeid med bedriftshelsetjenesten (BHT) for gravide og sykemeldte etter behov. Vi samarbeider også tett med NAV der det er nødvendig. I tillegg arbeider vi med oppfølging og tilrettelegging i tråd med Hovedtariffavtalens bestemmelser, som for eksempel ivaretagelse av lønnsutvikling for gravide og ansatte i velferdspermisjon på lik linje med andre medarbeidere. Selv om det er liten risiko, erkjenner vi at det er mennesker som leder og at vi kontinuerlig må jobbe med holdninger og verdier.

Risiko:

- Ledere som ikke følger våre retningslinjer og vår Hjerstekultur

Tiltak

- Kontinuerlig gjennomføre kurs, seminarer og veiledning knyttet til Verdiplattformen og Hjerstekultur.
- Økt fokus på mangfold gjennom det nye mangfoldsarbeidet.

Lønns- og arbeidsforhold

Det er lav risiko for diskriminering og forskjellsbehandling i forbindelse med lønnsforholdene. Læringsverkstedet er medlem i bransjeorganisasjonen Private barnehagers landsforbund (PBL). PBL har inngått en hovedtariffavtale med ansattorganisasjonene som går frem til april 2024. Tariffavtalen sikrer lik lønn. Når det gjelder risikoen knyttet til andre arbeidsforhold anses den for moderat. Hovedtariffavtalen regulerer hvordan partene, inkludert Læringsverkstedet, skal jobbe med arbeidsvilkår. Dette inkluderer medbestemmelse, kompetanseutvikling, forfremmelse av ansatte, arbeidstid, balanse jobb/fritid, tilrettelegging av arbeid for gravide, ansatte som er delvis sykemeldt etc. I utgangspunktet er det få mennesker med nedsatt funksjonsevne som jobber i Læringsverkstedet. Dette er knyttet til at stillingene i barnehagene av natur krever høy mobilitet, og evne til å se og høre barna. Ved en nødsituasjon må alle voksne kunne ivareta barna i barnehagen.

Risiko

- Medarbeidere med nedsatt funksjonsevne kan bli utelatt fra å vise hva de faktisk er i stand til å håndtere og utføre.
- Det fysiske arbeidsmiljøet er enkelte steder ikke optimalt lagt til rette for medarbeidere med funksjonsnedsettelse.

Tiltak

- Tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne er et tema ledergruppen fortsatt vil jobbe med i 2023.

Arbeidsmiljø, trakassering og kjønnsbasert vold

Vi anser risiko knyttet til arbeidsmiljø, trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold som lav til moderat. Vår Verdiplattform og Hjertekultur er tydelig på hvordan medarbeiderne skal være med hverandre, og vi har klare rutiner for varsling og håndtering av saker om trakassering. Vi har blant annet nulltoleranse for rus, vold og trakassering. Arbeid med arbeidsmiljøet er noe av det viktigste vi gjør, og ledere på alle nivå har stort fokus på dette kontinuerlig.

Det har i 2022 vært gjennomført én medarbeiderundersøkelse, mot normalt tre undersøkelser. Dette henger sammen med at avtalen med Peakon/Workday ble avsluttet våren 2022 i påvente av at morselskapet skulle velge ny leverandør, og at det ikke er besluttet hvordan og hvor ofte undersøkelsene vil bli gjennomført fremover. Undersøkelsen i 2022 viser at til tross for pandemi og mye sykefravær, er ansatte fortsatt godt fornøyd. Selv om det gjennomføres medarbeiderundersøkelse, er det en risiko for at vi ikke fanger opp utfordringer knyttet til trakassering.

Risiko:

- Rutiner for varsling er tydelige, men i varierende grad kjent for ansatte.
- Relasjonelle utfordringer mellom ansatte kan føre til utestengelse og annen form for trakassering.
- Relativt små avdelinger og barnehager kan føre til at medarbeidere frykter at det er mulig å avdekke hvem det er som svarer på medarbeiderundersøkelsen, og det kan medføre at de enten ikke svarer eller at de ikke svarer ærlig.

Tiltak

- Læringsverkstedet har sammen med morselskapet evaluert de etiske retningslinjene. Gjennom implementeringen av oppdaterte etiske retningslinjer vil medarbeiderne få oppdatert informasjon om rutiner for varsling.
- Det ble i 2021 startet en rekke initiativ for å styrke relasjonen mellom ledere og ansatte og blant medarbeiderne, slik som implementering av Hjertekultur, Med Hjerter for Ledelse etc. Dette arbeidet er forsterket gjennom 2022 og vil fortsette inn i 2023.

Sykefraværet i selskapet i 2022 var på 13,7%, mot 11,6% i 2021.

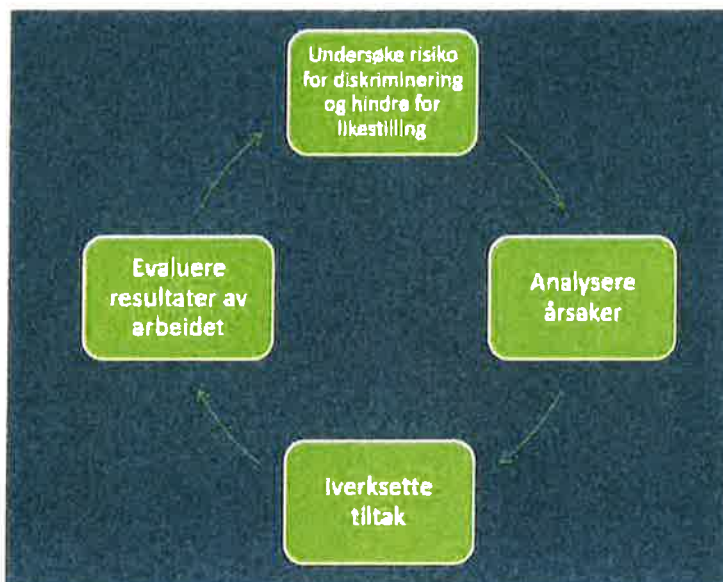
Selskapene i konsernet er IA bedrifter og med sterkt fokus på sykefravær og tiltak på dette området. Selskapet vil i 2023 fortsette det langsiktige arbeidet med å redusere sykefraværet.

Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året som har resultert i store materielle skader eller personskader. Arbeidsmiljøet betraktes som godt, og det iverksettes løpende tiltak for forbedringer.

Planer og forventninger for videre arbeid og tiltak

Læringsverkstedet vil i 2023 fortsette å jobbe målrettet og planmessig for å skape mer likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen.

Arbeidet gjøres gjennom en arbeidsmetode i fire trinn.

Arbeidet for økt likestilling og mot diskriminering gjøres på alle grunnlagene i figuren under og omfatter samtlige området til høyere i samme figur.

Læringsverkstedet har i 2022 arbeidet med å lage en langsiktig strategi for likestilling i vår organisasjon. Temaet har jevnlig stått på agendaen til lederteamet for konsernet, samt vært drøftet i ulike fora som blant annet AMU

Det ble laget en handlingsplan for 2022, denne er evaluert og revidert, og er nå gjeldende for 2023;

Handlingsplan

Område	Mål	Aktivitet	Tidspunkt	Ansvarlig
Rekruttering	Rekrutteringsprosessen i Læringsverkstedet sikrer at ingen søkere blir utsatt for diskriminering	Revidere rekrutteringsprosessen og ansattreisen	Q2 2023	Fagutvikler personal og HR
Lønns- og arbeidsvilkår	Ingen ansatte med nedsatt funksjonsevne i Læringsverkstedet skal oppleve at manglende tilrettelegging der det er mulig er årsak til at de ikke får vist sine evner	Tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne settes på dagsorden i ledermøtene til Læringsverkstedets ledergruppe	Jevnlig gjennom året	Daglig leder i Læringsverkstedet
Forfremmelse og utvikling	Alle ansatte i Læringsverkstedet har samme mulighet for kompetanseheving innen sin stillingskategori	Læringsverkstedets interne akademi er revidert ifht kvalitet og innhold og skal nå revideres på systemnivå	Q1 2024	Kulturminister
Tilrettelegging for arbeid og familieliv	Ingen ansatte skal oppleve at tilretteleggingsplikten ikke blir fulgt	Fortsette samarbeidet med BHT og NAV i enkeltsaker	Kontinuerlig	Leder av barnehagedrift
Arbeidsmiljø	Alle ansatte opplever et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø med nulltoleranse for trakassering, diskriminering, utestenging og mobbing».	Revidere medarbeiderundersøkelsen slik at vi sikrer korrekt data knyttet til tematikk om likestilling og diskriminering	Q3 2023	Kulturminister og leder av barnehagedrift

Ytre miljø

Virksomheten er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg på dette området. Bedriften forurensrer i svært liten grad det ytre miljø. Alle enheter deltar i kildesorteringsordninger. I barnehagene læres barna opp til kildesortering. Ved innkjøp og transport av varer søker selskapet å finne leverandører som aktivt arbeider med miljøtiltak. Ved oppføring av nybygg krever vi som byggherre at entreprenører har egne miljøplaner for sitt arbeid.

Læringsverkstedet skal være miljøsmarte barnehager, og ha fokus på at naturen og miljøet barna omgir seg med er av best mulig kvalitet. Miljøfokus i Læringsverkstedet knyttes til følgende tre hovedområder:

- Skape gode holdninger hos barna rundt miljø og miljøvern
- Redusere bruk av plast- særlig forbruksplast
- Redusere miljøgifter

Miljøsmarte barnehager innebærer fokus på; bevissthet hos de voksne, samarbeid med nærmiljøet, forskning og tiltak samt Den miljøsmarte barnehage i praksis.

Styreansvarforsikring

Læringsverkstedet AS med datterselskaper er omfattet av styreansvarforsikring tegnet i Dibber AS konsernet.

Forsikringen dekke det rettslige erstatningsansvaret styret eller styremedlemmet kan pådra seg under utøvelsen av styreverv.

Det bekreftes at Læringsverkstedet har styreansvarforsikring med beløpsgrenser som er tilpasset størrelse og bransje.

Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisponeringen

Etter styrets oppfatning gir fremlagt resultatregnskap og balanse med noter uttrykk for virksomhetens resultat for 2022 og økonomiske stilling ved årsskiftet. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Selskapet har for 2022 hatt et underskudd på TNOK 30 328 som foreslås anvendt ved overføring fra annen egenkapital på TNOK 30 328.

Jessheim, 27.04.2023

Torill Eskeland
Styreleder

Trude Sjøhagen Nordgaard
Styremedlem

Paal Henning Tønsberg
Styremedlem

Linda Therese Griffiths
Styremedlem

Kristel Bjørnes
Styremedlem

Trude Moen Sydtangen
Daglig leder

Læringsverkstedet AS

Tall i hele 1 000

	Note	2022	2021
RESULTATREGNSKAP			
DRIFTSINNTEKTER			
Salgsinntekt	2	3 463 289	3 331 970
SUM DRIFTSINNTEKTER		<u>3 463 289</u>	<u>3 331 970</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Lønnskostnad	3	2 526 983	2 400 340
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	112 556	105 141
Nedskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	33 571	4 602
Annen driftskostnad	3, 5	774 335	740 763
SUM DRIFTSKOSTNADER		<u>3 447 446</u>	<u>3 250 845</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>15 843</u>	<u>81 124</u>
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	12	0	769
Annen renteinntekt		2 676	3 183
Annen finansinntekt		401	635
Rentekostnad til foretak i samme konsern	12	23 161	21 251
Annen rentekostnad		27 977	29 138
Annen finanskostnad	11	2	54
RESULTAT AV FINANSPOSTER		<u>-48 063</u>	<u>-45 856</u>
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		<u>-32 219</u>	<u>35 268</u>
Skattekostnad på resultat	4	-1 891	11 727
ORDINÆRT RESULTAT		<u>-30 328</u>	<u>23 541</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-30 328</u>	<u>23 541</u>
OVERFØRINGER			
Overført fra/ til annen egenkapital	10	-30 328	23 541
SUM OVERFØRINGER		<u>-30 328</u>	<u>23 541</u>

Penneo Dokumentnøkkel: YH83-ALQZ-FVU6N-4Y1SVGGWJJ-IJ8EZ

Læringsverkstedet AS

Tall i hele 1 000

	Note	2022	2021
BALANSE 31.12			
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Konsesjoner, patenter o.l.	5	227 068	223 682
Goodwill	5	122 802	168 778
SUM IMMATERIELLE EIENDELER		<u>349 871</u>	<u>392 460</u>
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	5, 11	1 628 558	1 719 212
Driftsløsøre, inventar og utstyr	5, 11	33 830	23 720
SUM VARIGE DRIFTSMIDLER		<u>1 662 387</u>	<u>1 742 932</u>
FINANSIELLE DRIFTSMIDLER			
Investeringer i datterselskap	6, 11	175 272	166 085
Lån til foretak i samme konsern	7, 13	4 053	7 470
Langsiktige fordringer	7	12 933	13 718
Pensjonsmidler	3	67 049	50 725
SUM FINANSIELLE DRIFTSMIDLER		<u>259 307</u>	<u>237 997</u>
SUM ANLEGGSMIDLER		<u>2 271 565</u>	<u>2 373 389</u>
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	11	13 079	10 610
Andre kortsiktige fordringer		105 096	121 388
Kortsiktige fordringer konsernselskap	13	169 519	18 693
SUM FORDRINGER		<u>287 693</u>	<u>150 691</u>
BANKINNSKUDD, KONTANTER O.L.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	83 629	258 437
SUM BANKINNSKUDD, KONTANTER O.L.		<u>83 629</u>	<u>258 437</u>
SUM OMLØPSMIDLER		<u>371 323</u>	<u>409 128</u>
SUM EIENDELER		<u>2 642 888</u>	<u>2 782 518</u>

Læringsverkstedet AS

Tall i hele 1 000

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2022	2021
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital	9, 10	577	85
Annen innskutt egenkapital	10	346	346
SUM INNSKUTT EGENKAPITAL		<u>922</u>	<u>430</u>
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	10	153 944	185 495
SUM OPPTJENT EGENKAPITAL		<u>153 944</u>	<u>185 495</u>
SUM EGENKAPITAL		<u>154 866</u>	<u>185 925</u>
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSE			
Utsatt skatt	4	62 097	80 890
SUM AVSETNING FOR FORPLIKTELSE		<u>62 097</u>	<u>80 890</u>
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner	11	1 242 349	1 273 676
Langsiktig gjeld konsernselskap	13	435 000	435 000
Øvrig langsiktig gjeld		9 386	8 752
SUM ANNEN LANGSIKTIG GJELD		<u>1 686 735</u>	<u>1 717 428</u>
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		77 256	53 307
Betalbar skatt	4	8 500	19 333
Skyldig offentlige avgifter		116 359	133 154
Kortsiktig gjeld konsernselskap	13	199 508	163 447
Avsatt konsernbidrag	13	5 395	127
Annen kortsiktig gjeld		332 172	428 907
SUM KORTSIKTIG GJELD		<u>739 189</u>	<u>798 275</u>
SUM GJELD		<u>2 488 022</u>	<u>2 596 593</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>2 642 888</u>	<u>2 782 518</u>

Jessheim, 27.04.2023
Styret i Læringsverkstedet AS

Torill Eskeland
styreleder

Trude Sjøhagen Nordgaard
styremedlem

Paal Henning Tønsberg
styremedlem

Linda Therese Griffiths
styremedlem

Trude Moen Sydtangen
daglig leder

Kristel Bjørnes
styremedlem

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2022

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk.

Estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Driftsinntekter

Inntekt ved salg av barnehageplass resultatføres i henhold til opptjeningsprinsippet. Inntektsføringen skjer på tidspunktet tjenesten er levert.

Tilskudd inntektsføres i henhold til mottatte vedtak. Vedtak angående fremtidige tilskudd periodiseres over den perioden de gjelder for. Vedtak for tidligere mottatte tilskudd inntektsføres i sin helhet på tidspunktet for mottatt vedtak.

Beregningsmodellen for tilskudd medfører at det er kommunale kostnader to år forut for regnskapsåret som er grunnlaget for tilskudd til private barnehager. I perioder med kraftig endring av kostnader foretar enkelte kommuner utbetaling av denne effekten i det år som kostnadseffekten relaterer seg til. Denne typen utbetalinger inntektsføres i betalingsåret.

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Kortsiktig gjeld omfatter normalt gjeld som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Anleggsmidler / langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes økonomiske levetid. Avskrivninger av barnehager starter fra det tidspunktet barnehagen åpner.

Langsiktig gjeld omfatter gjeld som forfaller til betaling senere enn ett år etter balansedagen, dog uten at neste års avdrag er omklassifisert som kortsiktig gjeld. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Vesentlige kostnader til låneopptak balanseføres og resultatføres lineært over løpetiden på lånet som rentekostnader. I balansen klassifiseres slik post som annen kortsiktig fordring.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som operasjonell eller finansiell i samsvar med avtalens reelle innhold. Dersom det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll har gått over på leietaker klassifiseres avtalen som finansiell og tilhørende eiendeler og forpliktelse balanseføres. Andre leieavtaler klassifiseres som operasjonelle. En avtale som omfatter leie av bygning på tomt vil bare vurderes som finansiell dersom det er rimelig sikkert at leietaker vil overta den formelle eiendomsretten til tomt.

Derivater og sikringstransaksjoner

Ved inngåelse av en derivatavtale definerer selskapet hvorvidt det foreligger en sikring av virkelig verdi av en regnskapspost eller sikring av kontantstrømmer. Derivater som kvalifiserer som sikring balanseføres ikke, men underliggende betalinger (som renter i en rentebytteavtale) resultatføres. Derivater som ikke klassifiseres som sikring eller hvor det foreligger ineffektivitet i sikringen balanseføres til virkelig verdi og verdiendringer resultatføres løpende.

Pensjoner

Ansatte i selskapet har pensjonsopptjening gjennom hybridordning eller ytelsesbasert pensjonsordning. Selskapet har lukket ytelsesordningene og har innført hybridordning for alle nyansatte.

Hybridordningen

Barnehagepensjon er en tjenestepensjonsordning som i august 2019 ble avtalt mellom PBL, Utdanningsforbundet, Fagforbundet og Delta. Barnehagepensjon omfatter alle barnehager som har tariff gjennom PBL og trådte i kraft 1.1.2020

Barnehagepensjon er en tjenestepensjonsordning basert på et innskuddsbasert opptjeningssystem med opptjening for alle år i arbeid, og som har en livsvarig og kjønnsnøytral pensjonsutbetaling. Ordningen henter elementer fra både innskuddspensjon og ytelsespensjon og kalles derfor en hybridpensjon. Regnskapsmessig bokføres ordningen som en innskuddsordning.

Innskuddsordningen

En innskuddsbasert pensjonsordning er en ordning hvor det betales faste innskudd til et fond hvor selskapet ikke har en juridisk eller underforstått plikt til å betale ytterligere innskudd. Det innregnes derfor ingen ytterligere forpliktelse i regnskapet. Pliktig innskudd innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Ytelsesordningen

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Dette er typisk en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalt beløp til forsikringssekskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsperiode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Avtalefestet førtidspensjon (AFP)

Selskapet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Offentlige investeringstilskudd

Investeringstilskudd går til fratrett i eiendelens anskaffelseskost, som føres opp med nettobeløpet i balansen. Tilskuddet kommer indirekte til fratrett i avskrivningene gjennom redusert anskaffelseskost av eiendelen.

Skatt

Årets beregnede betalbare skatt og endring i utsatt skatt / skattefordel er i sin helhet innregnet i resultatregnskapet. Betalbar skatt er beregnet til det som forventes å måtte betales til skattemyndighetene ved bruk av de skattesatser som er vedtatt på balansedagen.

Utsatt skatt er vurdert og balanseført til de skattesatser som forventes å gjelde for den perioden da eiendelen realiseres eller forpliktelsen innfris, basert på skattesatser- og regler som gjelder på balansedagen.

Utsatt skatt- / skattefordel innregnes for alle skatteøkende / skattereduserende midlertidige forskjeller som eksisterer pr. 31.12.

Investeringer i andre selskaper

Med unntak for kortsiktige investeringer i børsnoterte aksjer, brukes kostmetoden som prinsipp for investeringer i andre selskaper. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som finansinntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når det er vedtatt.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Datterselskap/ tilknyttet selskap

Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap er inntektsført samme år som det er avsatt i givers regnskap. Overstiger utbyttet / konsernbidraget andel av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringenes verdi i balansen til morselskapet.

Fusjon og fisjon

Alle innfusjonerte selskaper blir fusjonert med regnskapsmessig virkning fra 01.01. i fusjonsåret. Fusjonene er mor-datterfusjoner og blir gjennomført etter reglene om selskapsrettslig kontinuitet, og gjennomført uten vederlag. Fusjonene er bokført etter reglene om konsernkontinuitet.

Fisjoner regnskapsføres med virkning fra gjennomføringstidspunktet i fisjonen. En fisjon hvor eierfordelingen i alle fisjonerte selskaper er som i overdragende selskap (jevndeling) regnskapsføres til selskapskontinuitet, mens fisjoner med endret eierfordeling (skjevdeling) regnskapsføres som transaksjon.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Bankinnskudd i konsernkontoordningen

Læringsverkstedet AS er formell motpart i konsernets konsernkontoordning. Konsernets netto saldo ovenfor banken representerer formelt Læringsverkstedet AS sin saldo ovenfor banken og presenteres som bankinnskudd.

Deltakernes innskudd eller trekk i ordningen presenteres som fordring eller gjeld i Læringsverkstedet AS, jfr note 11 og 13.

Note 1 Fisjon

Selskapet og konsernet har i 2022 gjennomført en fisjon. Med regnskapsmessig effekt 15.10.2022 ble 8 eiendommer fisjonert ut til selskapet Barnehagelek AS, som ved fisjonen eies 100% av Læringsverkstedet Gruppen AS og er et søsterselskap til Læringsverkstedet AS. Fisjonen er en ren fisjon med jevndeling og er bokført til selskapsmessig kontinuitet.

Læringsverkstedet har inngått en triple net leieavtale knyttet til alle eiendommene som ble fisjonert ut. Leieavtalen er for 35 år med fornyelsesopsjoner. Læringsverkstedet beholder således full bruksrett til eiendommene. Årlig leie utgjør 11,8 millioner.

Note 2 Salgsinntekter – segmenter

Selskapets inntekter er i all hovedsak rettet mot salg av tjenester i Norge, og er fordelt på følgende kategorier og verdier:

Virksomhetsområder	2022	2021
Foreldrebetaling	615 922	619 108
Offentlige tilskudd barnehagedrift	2 841 376	2 707 289
Leieinntekter	4 616	4 392
Annen driftsrelatert inntekt	1 376	1 181
Sum inntekter	3 463 289	3 331 970

Note 3 Spesifikasjon av lønnskostnader, ytelser og andre honorarer

3.1 Spesifikasjon av lønnskostnader:

Lønnskostnader	2022	2021
Lønninger	1 955 088	1 862 956
Arbeidsgiveravgift	293 556	278 189
Pensjonskostnader	170 051	166 857
Andre ytelser	108 287	92 337
Sum	2 526 983	2 400 340

Gjennomsnittlig antall årsverk: 4 551 4 430

3.2 Spesifikasjon av godtgjørelser til ledende personer og styret

Daglig leder er ansatt i morselskapet Læringsverkstedet Gruppen AS og mottar sin lønn i dette selskapet.

Det er utbetalt totalt kr 327 500,- i styrehonorar.

Det foreligger ingen avtale i Læringsverkstedet AS med daglig leder eller styreleder vedrørende særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet. Det foreligger heller ingen pensjonsavtaler, eller avtaler om bonuser, opsjoner eller andre lignende økonomiske fordeler, utover de ordinære pensjons- og bonusavtalene som også øvrige ansatte er omfattet av.

3.3 Spesifikasjon av honorar til revisor

	2022	2021
Lovpålagt revisjon	1 462	1 797
Andre attestasjonstjenester	620	573
Annen bistand	159	229
Sum godtgjørelse til valgt revisor	2 241	2 599

Honorar til revisor er opplyst ekskludert merverdiavgift.

3.4 Obligatorisk tjenestepensjon / pensjonskostnader

	2022	2021
Kostnad innskuddsordningen	213 419	188 441
Kostnad ytelses ordningen	18 682	37 022
Herav dekket av ansatte	-62 051	-58 605
Totale pensjonskostnader	170 050	166 858

Samtlige ansatte er gjennom tariffavtaler med i kollektive pensjonsordninger. Fra 1.1.2020 gikk alle eksisterende ansatte under 52 år over i en nyetablert hybridordning. Ansatte over 52 år ble stående i eksisterende ytelsesordning, som lukkes for nye medlemmer. Hybridordningen er regnskapsmessig bokført som en innskuddsordning hvor årets premie er innregnet som en personalkostnad, og hvor det ikke er innregnet noen ytterligere forpliktelser knyttet til ordningen per 31.12. De ansatte betaler en viss % andel av pensjonspremiene selv. Denne egenandelen inngår som en reduksjon i resultatført pensjonskostnad.

I tillegg til hybridordningen er deler av den kollektive ordninger uten fripolise opptjening, og anses å være en innskuddsordning. Pensjonskostnad for ordningen regnskapsført som innskuddsordninger er kr. 208 447 674,-

Selskapet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Ytelsesordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene knyttet til den kollektive ordningen er dekket gjennom et forsikringsselskap. Detaljer om ytelsesordningen;

	2022	2021
Pensjonsopptjening	18 039	21 729
Aktuarmessig amortisering	4 699	15 246
Renteeffekter	3 014	3 818
Aktuarberegnet pensjonskostnad før AGA	25 752	40 793
AGA effekter	2 968	3 602
Avkortning/oppgjør Inkl. aga		
Aktuarberegnet pensjonskostnad	28 720	44 395
Pensjonsforpliktelse per 31.12	615 359	512 592
Pensjonsmidler per 31.12	509 361	480 989
Netto pensjonsforpliktelse per 31.12	105 998	31 603
- Ikke resultatført estimatavvik	-173 047	-82 328
Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12(eiendel)	-67 049	-50 725
Demografiske data		
Antall yrkesaktive	445	445
Dødelighetstabell	K20138E	K20138E
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente(OMF)	3,20 %	2,00 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	2,90 %	2,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,75 %	2,50 %
Årlig forventet reg. av pensjoner under utbetaling	1,70 %	0,00 %
Årlig forventet G-regulering	3,50 %	2,25 %

Økonomiske forutsetninger er basert på Norsk Regnskapsstiftelses anbefaling per 30.09, og er justert for selskaps-spesifikke forhold og utvikling i økonomiske forutsetninger i perioden frem til 31.12.

Note 4 Skatt

Spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig og skattemessig resultat

	2022
Resultat før skatt	-32 219
+ Permanente forskjeller (inkl avskr GW konsern)	399
+ Endring i midlertidige forskjeller	75 851
= Årets skattemessige resultat	44 031
<hr/>	
- Avgitt konsernbidrag	5 395
- Anvendelse fremførbart underskudd	
=Grunnlag betalbar skatt	38 636
<hr/>	
Betalbar skatt 22 %	8 500
Endring utsatt skatt/ skattefordel	-10 206
Utsatt skatt tidligere år	-1 372
Skatt på avgitt konsernbidrag	1 187
= Sum skattekostnad	-1 891

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2022	2021	Endring
Midlertidige forskjeller driftsmidler	389 884	474 502	84 618
+ Midlertidige forskjeller fordringer	-1 945	-2 244	-299
+ Midlertidig forskjeller knyttet til leieavtaler	12 933	13 718	785
+ Midlertidig forskjeller knyttet til andre periodiseringer	-461	-461	0
+ Gevinst- tapskonto	6 240	7 240	1 000
+ Midlertidig forskjeller pensjon	67 049	50 529	-16 520
+ Forskjell knyttet til overtatt forplikt ved kjøp av virks.		0	0
+ Endring IB innfusjonert merverdi bygg og barnekvote		5 596	5 596
Endring UB innfusjonert GW	669	0	669
= Delsum	474 369	548 880	75 849
<hr/>			
+ Underskudd til fremføring			
+ Forskjeller som ikke inngår i beregningen	-191 438	-220 226	-28 788
= Netto midlertidige forskjeller	282 262	328 654	46 392
<hr/>			
Utsatt skatt/ skattefordel	62 097	72 304	10 206

Midlertidige forskjeller pr. 31.12.2021 er justert for fusjonerte/fisjonerte selskaper i 2022 som har skattemessig virkning fra 01.01. Netto midlertidige forskjeller som inngår i beregning av utsatt skatt er redusert med TNOK 74 309 som følge av dette. Den tilhørende reduksjonen på TNOK 16 348 i utsatt skatt er, sammen med andre poster fra fusjonen/fisjonen, ført mot egenkapitalen.

Avstemming av skattekostnad:	2022
Resultat før skatt	-32 219
Permanente forskjeller	36 476
Sum	4 257
<hr/>	
22% Skatt	937
Ikke bokført utsatt skattefordel tidligere år	-2 828
Beregnet skattekostnad	-1 891
Faktisk skattekostnad	-1 891
Differanse	-0

Note 5 Varige driftsmidler

	292 783 Goodwill	213 493 Driftsløsøre, inventar og utstyr	228 511 Konsesjoner og patenter o.l.	1 781 986 Bygninger	354 522 Tomter	20 116 Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	291 941	190 680	223 683	1 752 578	361 841	63 111	2 883 834
Tilgang	35	19 582	277	133 850	10 100	-42 995	120 849
Tilgang verdi ved fusjon	869	3 264	4 551	61 045	9 011		78 740
Avgang	62	33		165 487	26 430		192 012
Anskaffelseskost 31.12.	292 783	213 494	228 511	1 781 989	354 522	20 116	2 891 415
Akk avskrivninger fusjon pr 01.01.	200	3 017		19 195			22 412
Akk avskrivninger pr 01.01.	123 164	166 960		458 319			748 443
Avgang fusjon akk. Avskrivninger				37 825			37 825
Nedskrivninger	24 663			1 408	7 500		33 571
Årets avskrivninger	21 954	9 687	1 443	79 278		194	112 556
Akk. Avskrivninger pr. 31.12.	169 981	179 664	1 443	520 375	7 500	194	879 157
Balansført verdi pr 31.12.	122 802	33 830	227 068	1 261 614	347 022	19 922	2 012 258
Driftsmidlenes levetid	5-15 år	0-5 år	Evlgvarende	25 år	uendelig	avskrives ikke	
Metode	Lineær	Lineær		Lineær			

Tilgang immaterielle eiendeler

Tilgang fusjoner, Osa gårdsbarnehage AS

Sum

5 220

5 220

I forbindelse med fusjonen 1.8.2020 ble det inngått leiekontrakter på de utfusjonerte eiendommene. Leiekontrakten løper i 35 år og med fornyelsesopsjoner. Husleien KPI justeres årlig, første gang 1.1.2021. Årlig husleie for 2022 utgjør 263,4 millioner.

Goodwill, bygninger og driftsløsøre avskrives med lineære avskrivninger over den økonomiske levetiden. Bygg under oppføring begynner avskrivningen når bygget er ferdig og tas i bruk. Tomter avskrives ikke.

Goodwill tilknyttet barnehager anskaffet etter 01.01.2011 avskrives lineært over 15 år. Ledelsen har vurdert at det er meget høy sannsynlighet for en langsiktig drift av barnehagene. Basert på dette gir 15 års avskrivningsperiode for goodwill en representativ levetid for denne regnskapsposten. Barnehager anskaffet før 01.01.2011 avskrives lineært over 5 år som tidligere år.

Note 6 Datterselskaper

Selskaper	Andel
Barnehagene På Ullern AS	100 %
Borre Idrettsbarnehage AS	100 %
Du og Jeg Krokåsfeltet Nord AS	100 %
Ekeberg Idrettsbarnehage AS	100 %
Lillehammer Idrettsbarnehage AS	100 %
Læringsverkstedet Strutsen Naturbarnehage AS	100 %
Munkebekken Idrettsbarnehage AS	100 %
Naustdal Idrettsbarnehage AS	100 %
Nøstodden Barnehage AS	100 %
Sætra-Barnehage AS	100 %
Østmørka Idrettsbarnehage AS	100 %
Furua Barnehage AS	100 %
Guldbergaunet Førskole AS	100 %
Bukkespranget Naturbarnehage AS	100 %
Frøyland Gårdsbarnehage AS	100 %

Barnehagene er lokalisert i flere kommuner i Norge. Alle selskapene har forretningsadresse i Aktivitetsvegen 2, 2069 Jessheim.

Note 7 Langsiktige fordringer

Fordringer som forfaller senere enn 1 år etter regnskapsårets slutt er TNOK 4 053.

Balanseført verdi per 31.12.2022 knyttet til identifisert merverdi i husleiekontrakter oppstått ved oppkjøp utgjør TNOK 12 933. Posten er inkludert i selskapet gjennom fusjoner bokført til konsernkontinuitet. Årets resultatførte amortisering utgjør TNOK 784. Årlig fremtidig amortisering utgjør ca. TNOK 784.

Note 8 Bundne midler

Av selskapets likvidbeholdning utgjør TNOK 77 640 bundne skattetrekkmidler.

Konsernet har etablert et konsernkontosystem hvor Læringsverkstedet AS er formell motpart ovenfor banken. Netto saldo utgjør Læringsverkstedet AS sin saldo ovenfor bankforbindelsen. De enkeltelskapene som inngår i konsernkontoordningen har formelt sin saldo ovenfor Læringsverkstedet AS. Per 31.12.2022 utgjør total netto saldo på alle kontoer som inngår TNOK 5 206.

Note 9 Aksjekapital, aksjonærer

Selskapets aksjekapital, tnok 577, er fordelt på 40 aksjer pålydende tnok 14.

Samtlige aksjer eies av Læringsverkstedet Gruppen AS.

Note 10 Egenkapital

	Aksjekapital	Annen Innskutt Egenkapital	Annen Egenkapital	Sum
IØ 01.01.	85	346	185 495	185 926
Fusjon			692	692
Fisjon	-2		-28	-30
Fondsemisjon	495		-495	0
Avgitt konsernbidrag			-1 394	-1 394
Årets resultat			-30 328	-30 328
Pr 31.12.	577	346	153 944	154 866

Note 11 Gjeld til og sikkerhetsstillelser

Gjeld sikret ved pant	2022	2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 242 349	1 273 676
Sum lån sikret ved pant	1 242 349	1 273 676

Bokført verdi i eiendeler sikret ved pant

Fast eiendom	1 628 558	1 719 212
Aksjer	175 272	166 085
Driftsløsøre	33 830	23 720
Fordringer	13 079	11 122
Eiendeler sikret ved pant	1 850 738	1 920 139

Gjeld som forfaller senere enn 5 år

Gjeld til kredittinstitusjoner	943 790	921 095
--------------------------------	---------	---------

Gjennomsnittlig rente på lån til kredittinstitusjoner var i 2022 på 1,87%.

Det er inngått flere fastrentelån på til sammen MNOK 551 med en rente på 2,0% til 4,6%.

Fastrentelånene har en bindingstid på 5-20 år, er inngått for sikringsformål og bokføres ikke til virkelig verdi

I tillegg til byggelån har selskapets bankforbindelse også stilt husleiegarantier. Som sikkerhet for bankens samlede engasjement har banken pant i eiendelene listet ovenfor.

Selskapet har stilt morselskapsgaranti for sitt datterselskap Nøstodden Barnehage AS' forpliktelser til og med 30.06.2024

Note 12 Transaksjoner med nærstående

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 1 og mellomværende konsernselskaper

Selskapets finansposter med nærstående selskaper	2022	2021
Renteinntekt	0	769
Rentekostnad	23 161	21 251
Netto finansposter	-23 161	-20 482

Selskapets kjøp og salg med nærstående selskaper

Mørselskap:

Kjøp av varer og tjenester	148 952	154 091
Husleie inntekt	850	850
Husleiekostnad	415	415

Andre selskap i samme konsern

Oppføring av barnehagebygg	27 195	57 625
Husleie inntekt	1 379	1 334
Kjøp av tjenester	799	253
Husleiekostnad	1 746	1 700

Note 13 Konsernmellomværende

	2022	2021
Fordringer konsernselskap		
Langsiktige fordringer konsernselskap	4 053	7 470
Kortsiktige fordringer konsernselskap	145 942	1 168
Kortsiktige fordringer (konsernkonto)	23 576	18 181
Sum fordring til konsernselskap	173 571	26 819
Gjeld konsernselskap		
Langsiktig konserngjeld konsernselskap	435 000	435 000
Kortsiktig gjeld konsernselskap (konsernbidrag)	5 395	127
Leverandørgjeld konsernselskap (reskontro)	18 281	6 059
Kortsiktig gjeld konsernselskap (konsernkonto)	181 227	157 388
Sum gjeld konsernselskap	639 903	598 574

Saldo konsernkonto representerer sum av deltakernes uttak eller innskudd.

Note 14 Oppkjøp/ Fusjon – 2022

Oppkjøp barnehager – innmat	Oppkjøpstidspunkt
Neset	01.02.2022
Oppkjøp av selskaper	Eierandel
Osa Gårdsbarnehage AS	100 %
Krikane Barnehage AS	100 %
Furuva Barnehage AS	100 %
Guldbergaunet Førskole AS	100 %
Bukkespranget Naturbarnehage AS	100 %
Frøyland Gårdsbarnehage AS	100 %

Gjennomførte innfusjonering av døtre i Læringsverkstedet AS, med regnskapsmessig virkning fra 01.01.2022. Fusjoner gjennomført uten vederlag.

Selskaper	Andel	Oppkjøpstidspunkt
Byåsen Tospråklige Barnehage AS	100 %	2021
Grønnlia Barnehage AS	100 %	2021
Krikane Barnehage AS	100 %	2022
Osa Gårdsbarnehage AS	100 %	2022

Bokføring og beregning utsatt skatt ved oppkjøp og fusjon

Alle fusjoner i 2022 er gjennomført som forenklet mor/ datterfusjon og bokført etter kontinuitetsmetoden om konsernkontinuitet. Det beregnes utsatt skatt knyttet til identifiserbare merverdier. Goodwill på oppkjøp inngår ikke i utsatt skatt beregningen. Viser også til note 3 om varige driftsmidler og goodwill.

Note 15 Betinget forpliktelse

Som Norges største private barnehageaktør gjennomføres det årlig flere økonomiske tilsyn i noen av våre barnehager. De aller fleste av disse tilsynene avsluttes uten negative bemerkninger. I 2022 er det for regnskapsåret 2017 gjennomført økonomiske tilsyn i 2 av våre barnehager knyttet til det tilsynsmyndighetene angir som oppkjøpskostnader, men som Læringsverkstedet anfører gjelder lovlig avskrivning av goodwill samt rentekostnader knyttet til anskaffelse av goodwill og andre immaterielle eiendeler ved kjøp av barnehagevirksomhet, og som Læringsverkstedet har praktisert ved flere av sine oppkjøp. Tilsynsmyndighetene (Udir) mener at Læringsverkstedets disposisjoner innebærer uhjemlet bruk av mottatte offentlig tilskudd og foreldrebetaling, og at (den tidligere) barnehageloven § 14a derfor er brutt. Udir har truffet 2 vedtak i oktober 2022 hvor det samlet kreves tilbakebetalt ca 1,8 millioner for avskrivninger av goodwill og rentekostnader knyttet til goodwill og andre immaterielle eiendeler.

Kravet baserer seg etter Læringsverkstedets vurdering, på en feil forståelse av det regnskapsmessige goodwill begrepet, barnehagelovens regler for hva som kan dekkes av offentlig tilskudd og foreldrebetaling, og den regnskapsmessige behandlingen av avskrivninger som sådan (ingen kontanteffekt). Læringsverkstedet bestrider derfor kravet, og har klaget vedtakene inn for Kunnskapsdepartementet i tråd med forvaltningslovens regler, og vil forfølge saken ytterligere i domstolene om nødvendig.

Kravet anses regnskapsmessig som en betinget forpliktelse overfor Læringsverkstedet og vi vurderer det som mest sannsynlig at kravet ikke vil komme til oppgjør. I tråd med NRS13 om usikre forpliktelser er kravet ikke innregnet i balansen eller medtatt som en kostnad.

Note 16 Hendelser etter balansedagen

Barnehageloven ble i 2022 endret og fra 2023 må hver enkelt barnehage være en selvstendig juridisk enhet. Som følge av dette har Læringsverkstedet AS gjennomført en omorganisering og med effekt fra 1.1.2023 har Læringsverkstedet AS fisjonert ut 235 barnehager i hvert sitt aksjeselskap. I etterkant av fisjonen er det gjennomført et tingsinnskudd slik at de nyetablerte selskapene blir datterselskap av Læringsverkstedet AS. Etter omorganiseringen er Læringsverkstedet eierselskapet for samtlige av Læringsverkstedets barnehager, men selve barnehagedriften ligger i 252 datterselskaper.

Læringsverkstedet AS - Konsern

Resultatregnskap

Tall i hele 1000	Note	2022	2021
Salgsinntekter	2	3 736 354	3 586 867
Sum driftsinntekter		3 736 354	3 586 867
Lønnskostnad	3	2 725 304	2 578 272
Avskrivning varige driftsmidler	5	130 810	127 404
Nedskrivning varige driftsmidler	5	33 571	4 602
Annen driftskostnad	3,5,7,8	816 505	779 232
Sum driftskostnader		3 705 189	3 489 510
Driftsresultat		31 165	97 358
Annen renteinntekt		2 745	3 213
Annen finansinntekt		510	663
Sum finansinntekter		3 255	3 876
Rentekostnad til foretak i samme konsern		21 251	21 251
Annen rentekostnad	8	33 368	35 229
Annen finanskostnad		2	54
Sum finanskostnader		54 621	56 534
Sum netto finansposter		-51 366	-52 657
Ordinært resultat før skattekostnad		-20 201	44 700
Skattekostnad på ordinært resultat	4	2 109	14 482
Ordinært resultat		-22 309	30 218
Årsresultat etter minoritet	11	-22 309	30 218

Læringsverkstedet AS - Konsern

Balanse

Tall i hele 1000	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Innmaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	5	0	3
Konsesjoner, patenter, lisenser o.l.	5	252 482	249 066
Goodwill	5	141 819	190 208
Sum immaterielle eiendeler		394 271	439 278
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5,12	1 963 367	2 063 779
Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	5,12	36 770	25 665
Sum varige driftsmidler		2 000 137	2 089 443
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		57	57
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	3	68 026	52 052
Langsiktige fordringer		28 159	28 394
Sum finansielle anleggsmidler		96 242	80 503
Sum anleggsmidler		2 490 649	2 609 224
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	12	13 839	11 560
Kortsiktige konsernfordringer	8	159 647	6 989
Andre fordringer		116 248	131 017
Sum fordringer		289 734	149 566
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	94 134	270 929
Sum eiendeler		2 874 517	3 029 719

Læringsverkstedet AS - Konsern

Balanse

Tall i hele 1000	2022	2021
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Innskutt egenkapital		
Aksjekapital	10,11 577	86
Annen innskutt egenkapital	11 346	346
Sum innskutt egenkapital	922	430
Opptjent egenkapital		
Annen egenkapital	11 197 770	226 553
Sum opptjent egenkapital	197 770	226 553
Sum egenkapital	198 692	226 983
Gjeld		
Avsetning for forpliktelser		
Utsatt skatt	4 87 649	104 681
Sum avsetninger for forpliktelser	87 649	104 681
Annen langsiktig gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	12 1 473 011	1 516 284
Langsiktig konserngjeld	8,12 435 000	435 000
Øvrig langsiktig gjeld	12 9 386	8 752
Sum annen langsiktig gjeld	1 917 397	1 960 037
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	83 467	57 442
Betalbar skatt	4 14 364	25 306
Skyldige offentlige avgifter	158 112	174 777
Kortsiktig konserngjeld	8 83 642	49 558
Annen kortsiktig gjeld	329 406	430 937
Avsatt utbytte/ konsernbidrag	11 1 787	0
Sum kortsiktig gjeld	670 778	738 019
Sum gjeld	2 675 824	2 802 736
Sum egenkapital og gjeld	2 874 517	3 029 719

Jessheim 27.04.2023
Styret i Læringsverkstedet AS - Konsern

Torill Eskeland
Styreleder

Trude Sjøhagen Nordgaard
Styremedlem

Paal Tønsberg
Styremedlem

Linda Therese Griffiths
Styremedlem

Kristel Bjørnås
Styremedlem

Trude Moen Sydtangen
Daglig leder

KONTANTSTRØMOPPSTILLING - DEN INDIREKTE MODELL

Morselskap			Konsern	
2021	2022		2021	2022
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
35 268	-32 219	Resultat før skattekostnad	44 700	-20 201
-11 486	-19 927	Periodens betalte skatt	-16 650	-25 605
-3	-	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	550	222
109 742	146 127	Avskrivninger	132 006	164 381
3 551	-16 519	Forskjell i kostnadsført pensjon og inn/utbetalinger	2 818	-15 974
7 230	20 980	Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	8 198	22 683
95 172	-100 169	Endring i andre tidsavgrensingsposter	108 266	-114 801
239 474	-1 727	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	279 888	10 705
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
36 074	7 246	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	36 074	8 246
-143 180	-120 808	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-139 454	-123 186
-33 056	-46 275	Netto utbetaling ved kjøp av selskap	-27 395	-33 111
-	-	Utbetaling ved anskaffelse immaterielle eiendeler	-5 200,00	-
-	-	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	0,00	-
-	-	Utbetalinger ved andre investeringer/utlån	-	-
-140 162	-159 837	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-135 975	-148 051
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
132 986	86 147	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	187 254	86 147
-127 455	-91 037	Innfrielse av gjeld	-193 890	-91 037
-47 169	-49 019	Utbetaling ved nedbetaling (avdrag) på gjeld	-55 920	-59 161
-273 793	20 470	Netto endring deltakeres innskudd i konsernkontoordning	274 097	11 654
288 959	14 950	Netto utbetaling (-) innbetaling (+) til foretak i samme konsern	-277 095	12 948
-1 082	-186	Utbetaling av konsernbidrag	0	-
-27 554	-18 676	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-65 554	-39 449
71 758	-180 240	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	78 359	-176 795
15 596	6 083	Beholdning bank og kontanter innfusjonerte enheter	-	-
170 432	257 786	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	192 570	270 929
257 786	83 630	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	270 929	94 134

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2022

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet.

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Fisjon

Fisjoner regnskapsføres med virkning fra gjennomføringstidspunktet i fisjonen. En fisjon hvor eierfordelingen i alle fisjonerte selskaper er som i overdragende selskap (jevndeling) regnskapsføres til selskapskontinuitet, mens fisjoner med endret eierfordeling (skjevdeling) regnskapsføres som transaksjon.

Driftsinntekter

Inntektsføring ved salg av barnehageplasser resultatføres i henhold til opptjeningsprinsippet. Inntektsføringen skjer på tidspunktet tjenesten er levert.

Tilskudd inntektsføres i henhold til vedtak. Vedtak angående fremtidige tilskudd periodiseres over den perioden de gjelder for. Vedtak for tidligere mottatte tilskudd resultatføres i sin helhet på tidspunktet for mottatt vedtak.

Beregningsmodellen for tilskudd medfører at det er kommunale kostnader to år forut for regnskapsåret som er grunnlaget for tilskudd til private barnehager. I perioder med kraftig endring av kostnader foretar enkelte kommuner utbetaling av denne effekten i det år som kostnadseffekten relaterer seg til. Denne typen utbetalinger inntektsføres i betalingsåret.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer forøvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges i hovedsak analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Immaterielle eiendeler og goodwill

Goodwill har oppstått i forbindelse med kjøp av virksomhet. Goodwill avskrives over forventet levetid. Eksterne utgifter til anskaffelse av IT systemer og systemutvikling balanseføres i den grad det forventes å realisere fremtidige økonomiske fordeler som overstiger bokført verdi.

Konsesjoner og andre rettigheter som anskaffes balanseføres til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger. Tidsbegrensede rettigheter avskrives over antatt økonomisk levetid, mens tidsubegrensede rettigheter avskrives ikke. Ved oppkjøp av barnehageselskap anskaffes en barnehagegodkjenning som gir rett til fremtidig drifts- og kapitaltilskudd. Denne rettigheten anses som en immateriell eiendel med tidsbegrenset levetid. Rettigheten balanseføres i den grad det er sannsynliggjort en fremtidig økonomisk fordel knyttet til den.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Anskaffelseskost inkluderer renter frem til bygget tas i bruk. Avskrivning på barnehagebygg starter fra det tidspunktet barnehagen åpner. Anlegg under utførelse inkluderer kostnader knyttet til utvikling, regulering, planlegging og prosjektering. Anlegg under utførelse er inkludert i gruppen Bygninger.

Investeringer i leide bygg med kontraktet leieperiode på over 15 år klassifiseres i gruppen Bygninger.

Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

Andre langsiktige aksjeinvesteringer

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis utdelingene vesentlig overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som operasjonell eller finansiell i samsvar med avtalens reelle innhold. Dersom det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll har gått over på leietaker klassifiseres avtalen som finansiell og tilhørende eiendeler og forpliktelser balanseføres. Andre leieavtaler klassifiseres som operasjonelle. En avtale som omfatter leie av bygning på tomt vil bare vurderes som finansiell dersom det er rimelig sikkert at leietaker vil overta den formelle eiendomsretten til tomt.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Ved kjøp av datterselskaper som inkluderer anskaffelse av husleiekontrakter med avtalt pris lavere enn markedsverdi tilordnes denne eiendelen virkelig verdi. Verdien identifiseres ved å se på årlig underpris i kontrakten og gjenværende levetid på kontrakten. Eiendelen anses som forskuddsbetalt husleie og klassifiseres som en langsiktig fordring. Eiendelen amortiseres over gjenværende leieperiode. Amortiseringer presenteres som andre driftskostnader.

Gjeld

Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Vesentlige kostnader til låneopptak balanseføres og resultatføres lineært over løpetiden til lånet som rentekostnader. I balansen klassifiseres slik post som annen kortsiktig fordring.

Derivater og sikringstransaksjoner

Ved inngåendelse av en derivatavtale definerer konsernet hvorvidt det foreligger en sikring av virkelig verdi av en regnskapspost eller sikring av kontantstrømmer. Derivater som kvalifiserer som sikring balanseføres ikke, men underliggende betalinger (som renter i en rentebytteavtale) resultatføres. Derivater som ikke klassifiseres som sikring eller hvor det foreligger ineffektivitet i sikringen balanseføres til virkelig verdi og verdiendringer resultatføres løpende.

Pensjoner

Ansatte i konsernet har pensjonsopptjening gjennom hybridordning eller ytelsesbasert pensjonsordning. Konsernet har lukket ytelsesordningene og har innført hybridordning for alle nyansatte.

Hybridordningen

Barnehagepensjon er en tjenstepensjonsordning som i august 2019 ble avtalt mellom PBL, Utdanningsforbundet, Fagforbundet og Delta. Barnehagepensjon omfatter alle barnehager som har tariff gjennom PBL og trådte i kraft 1.1.2020

Barnehagepensjon er en tjenstepensjonsordning basert på et innskuddsbasert opptjeningssystem med opptjening for alle år i arbeid, og som har en livsvarig og kjønnsnøytral pensjonsutbetaling. Ordningen henter elementer fra både innskuddspensjon og ytelsespensjon og kalles derfor en hybridpensjon. Regnskapsmessig bokføres ordningen som en innskuddsordning.

Innskuddsordningen

En innskuddsbasert pensjonsordning er en ordning hvor det betales faste innskudd til et fond hvor konsernet ikke har en juridisk eller underforstått plikt til å betale ytterligere innskudd. Det innregnes derfor ingen ytterligere forpliktelse i regnskapet. Pliktig innskudd innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Ytelsesordningen

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Dette er typisk en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i konsernet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalt beløp til forsikringselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsperiode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Avtalefestet førtidspensjon (AFP)

Konsernet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Konsernets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt, og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt). Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Offentlige tilskudd

Investeringstilskudd går til fratrukk i eiendelens anskaffelseskost, som føres opp med nettobeløpet i balansen. Tilskuddet kommer indirekte til fratrukk i avskrivningene gjennom redusert anskaffelseskost av eiendelen.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Bankinnskudd i konsernkontoordningen

Læringsverkstedet AS er formell motpart i konsernets konsernkontoordning. Konsernets netto saldo ovenfor banken representerer formelt Læringsverkstedet AS sin saldo ovenfor banken og presenteres som bankinnskudd.

Deltakernes innskudd eller trekk i ordningen presenteres som fordring eller gjeld i Læringsverkstedet AS, jfr note 8 og 12.

Note 1 Fisjon

Selskapet og konsernet har i 2022 gjennomført en fisjon. Med regnskapsmessig effekt 15.10.2022 ble 8 eiendommer fisjonert ut til selskapet Barnehegelek AS, som ved fisjonen eies 100% av Læringsverkstedet Gruppen AS og er et søsterselskap til Læringsverkstedet AS. Fisjonen er en ren fisjon med jevndeling og er bokført til selskapsmessig kontinuitet.

Læringsverkstedet har inngått en triple net leieavtale knyttet til alle eiendommene som ble fisjonert ut. Leieavtalen er for 35 år med fornyelsesopsjoner. Læringsverkstedet beholder således full bruksrett til eiendommene. Årlig leie utgjør 11,8 millioner.

Note 2 Salgsinntekter

Konsernets inntekter er i Norge;

Virksomhetsområder	2022	2021
Forelderbetaling	664 718	666 448
Offentlig tilskudd	3 065 044	2 915 002
Leieinntekter	3 355	3 007
Annen driftsrelatert inntekt	3 237	2 411
Sum inntekter	3 736 354	3 586 867

Note 3 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mv.

3.1 Lønnskostnader består av følgende poster:

	2022	2021
Lønninger	2 104 707	1 997 784
Pensjonskostnader	183 063	178 692
Arbeidsgiveravgift	316 159	299 544
Andre lønnskostnader	121 375	102 252
Sum lønnskostnader	2 725 304	2 578 272
Gjennomsnittlig antall årsverk	4925	4764

3.2 Godtgjørelser:

For honorar til daglig leder, se note 3 i selskapsregnskapet.

3.3 Revisor:

	2022	2021
Lovpålagt revisjon	1 860	2 027
Andre attestasjonstjenester	725	676
Andre tjenester	345	432
Sum godtgjørelse til valgt revisor	2 930	3 135

Årets kostnadsførte revisjonshonorar er oppgitt eks. mva.

3.4 Obligatorisk tjenestepensjon / pensjonskostnader:

	2022	2021
Kostnad innskuddsordningen	230 438	203 052
Kostnad ytelses ordningen	19 722	38 445
Herav dekket av ansatte	-67 099	-62 805
Totale pensjonskostnader	183 061	178 692

Samtlige ansatte er gjennom tariffavtaler med i kollektive pensjonsordninger. Fra 1.1.2020 gikk alle eksisterende ansatte under 52 år over i en nyetablert hybridordning. Ansatte over 52 år blir stående i eksisterende ytelsesordning, som lukkes for nye medlemmer. Hybridordningen er regnskapsmessig bokført som en innskuddsordning hvor årets premie er innregnet som en personalkostnad, og hvor det ikke er innregnet noen ytterligere forpliktelser knyttet til ordningen per 31.12. De ansatte betaler en viss % andel av pensjonspremiene selv. Denne egenandelen inngår som en reduksjon i resultatført pensjonskostnad.

I tillegg til hybridordningen er deler av den kollektive ordningen uten fripolise opptjening, og anses å være en innskuddsordning.

Selskapet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). AFP-ordningen er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført.

Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Ytelsesordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene knyttet til den kollektive ordningen er dekket gjennom et forsikringsselskap. Detaljer om ytelsesordningen;

	2022	2021
Pensjonsopptjening	18 899	22 750
Aktuarmessig amortisering	4 707	15 739
Renteeffekter	-3 384	-4 222
Aktuarberegnet pensjonskostnad før AGA	20 221	34 267
AGA effekter	3 142	3 803
Avkortning/oppgjør inkl. aga		
Aktuarberegnet pensjonskostnad	23 363	38 070
Pensjonsforpliktelse per 31.12	655 577	544 059
Pensjonsmidler per 31.12	545 069	512 131
Netto pensjonsforpliktelse per 31.12	110 508	31 928
- Ikke resultatført estimatavvik	-178 534	-83 980
Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12.	-68 026	-52 052

Demografiske data	2022	2021
Antall yrkesaktive per 31.12	506	506
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

Økonomiske forutsetninger

Diskonteringsrente	3,20 %	2,00 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	2,90 %	2,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,75 %	2,50 %
Årlig forventet reg. av pensjoner under utbetaling	1,70 %	0,00 %
Årlig forventet G-regulering	3,50 %	2,25 %

Økonomiske forutsetninger er basert på Norsk Regnskapsstiftelses anbefaling per 30.09, og er justert for selskapspecifikke forhold og utvikling i økonomiske forutsetninger i perioden frem til 31.12.

Note 4 Skatter

Spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig skattemessig resultat:

Resultat før skatt	-20 201
+ Permanente forskjeller (inkl avskr GW konsern)	2 543
+ Endring i midlertidige forskjeller	84 627
- Ytet konsernbidrag	
= Årets skattemessige resultat	66 969

- Fremførbart underskudd	-3
= Grunnlag betalbar skatt	66 972

Spesifikasjon av skattekostnaden

Betalbar skatt	14 364
+ Endring utsatt skatt/ skattefordel	-11 277
+ For lite/mye oppført utsatt skatt i fjor	-1 372
+ Skatt på konsernbidrag	393
= Sum skattekostnad	2 109

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2022	2021	Endring
Midlertidige forskjeller driftsmidler	344 318	438 909	
Midlertidige forskjeller fordringer	-2 508	-2 835	
Midlertidig forskjeller pensjon	63 913	46 927	
Midlertidige forskjeller gjeld	0	0	
Fremførbart underskudd	-8 555	-8 108	
Netto midlertidige forskjeller	397 168	474 893	

Utsatt skatt/ skattefordel	87 377	104 476
----------------------------	--------	---------

Ikke bokført utsatt skattefordel	273	204
----------------------------------	-----	-----

Sum	87 649	104 681
-----	--------	---------

Konsernet har i løpet av 2022 foretatt en rekke oppkjøp og balansebevegelsen inneholder også effekten av dette.

Avstemming av skattekostnad	2022
Resultat før skatt	-20 201
Permanente forskjeller	38 621
Sum	18 420

22% skatt	4 052
Effekten av endret skattesats	
Korreksjon tidligere år m.m.	-1 944
Sum	2 109

Beregnet skattekostnad	2 109
Faktisk skattekostnad	2 109
Differanse	0

Effektiv skattesats	-10 %
----------------------------	--------------

Note 5 Varige driftsmidler

	IT systemer og system utvikling	Konsesjoner, patenter, lisenser o.l	Goodwill	Driftsløsøre, inventar og utstyr	Bygninger	Tomter	Sum
Anskaffelseskost	79	252 184	345 091	142 373	1 959 659	388 639	3 088 025
01.01.							
Tilgang ved oppkjøp		4 551	669	1 211	48 888	10 500	65 819
+ Tilgang		277	35	20 857	91 916	10 100	123 185
- Avgang fisjon					169 276	23 236	192 512
- Avgang			62	33	4 481	3 670	8 246
= Anskaffelseskost :	79	257 012	345 733	164 408	1 926 706	382 333	3 076 271
Akk avskrivninger pr 01.01.	76	3 118	154 882	117 016	283 688		558 780
Avgang avskrivninger					41 298		41 298
Nedskrivninger			24 663		1 408	7 500	33 571
+ Årets avskrivninger	3	1 443	24 369	10 622	94 374		130 810
= Akk. Avskrivninger pr. 31.12.	79	4 561	203 914	127 638	338 172	7 500	681 864
Balansført verdi pr 31.12.		252 452	141 819	36 770	1 588 534	374 833	2 394 407
Driftsmidlenes levetid	5 år	evigvarende	5-15 år	5-10 år	10-25 år	uendelig	
Metode	lineær		lineær	lineær	lineær		

Goodwill, bygninger og driftsløsøre avskrives med lineære avskrivninger over den økonomiske levetiden. Bygg under oppføring begynner avskrivning når bygget er ferdig. Tomter avskrives ikke.

Goodwill knyttet til barnehager anskaffet etter 01.01.2011 avskrives lineært over 15-20 år. Ledelsen har vurdert at det er meget høy sannsynlighet for en langsiktig drift av barnehagene. I de tilfellene der Goodwill knyttet til oppkjøp også inkluderer et bygg basert på dette gir 15-20 års avskrivningsperiode for goodwill en representativ levetid for denne regnskapsposten. Tilsvarende gjelder også for barnehager anskaffet før 01.01.2011 avskrives lineært over 5 år.

I forbindelse med fisjonen 1.8.2020 ble det inngått leiekontrakter på de utfisjonerte eiendommene. Leiekontrakten løper i 35 år og med fornyelsesopsjoner. Årlige husleie for 2022 utgjør 264,9 millioner.

Husleien KPI justeres årlig, første gang 1.1.2021.

Konsernet har ca ytterligere 40 barnehager som er lokalisert i leide bygg. Total årlig husleie er ca 20 mill. Enkelte av disse er midlertidig lokasjoner på løpende kontrakter. Leiekontrakter på mer permanent basis har i snitt 10 års gjenværende løpetid. De fleste av disse inneholder opsjon på forlengelse.

I tillegg til dette leier konsernet kontormaskiner og noen kjøretøy. Leiekostnad relatert til dette i 2022 utgjorde ca. 9,8 mill.

Tilgang immateriale eiendeler;

Tilgang oppkjøp, Osa gårdsbarnehage AS	5 220
Sum	5 220

Note 6 Datterselskaper

I tillegg til morselskapet Læringsverkstedet AS består konsernet av følgende enheter og underkonsern per 31.12.2022

Selskap	Eierandel
Barnehagene På Ullern AS	100 %
Læringsverkstedet Borre Idrettsbarnehage AS	100 %
Bukkespranget Naturbarnehage AS	100 %
Du og Jeg Krokåsfeltet Nord AS	100 %
Ekeberg Idrettsbarnehage AS	100 %
Frøyland Gårdsbarnehage AS	100 %
Furua Barnehage AS	100 %
Guldbergaunet Førskole AS	100 %
Lillehammer Idrettsbarnehage AS	100 %
Læringsverkstedet Strutsen Naturbarnehage AS	100 %
Munkebekken Idrettsbarnehage AS	100 %
Naustdal Idrettsbarnehage AS	100 %
Nøstodden Barnehage AS	100 %
Sætra-Barnehage AS	100 %
Østmarka Idrettsbarnehage AS	100 %

Barnehagene er lokalisert i flere kommuner i Norge. Alle selskapene har forretningsadresse i Aktivitetsvegen 2, 2069 Jessheim.

Note 7 Langsiktige fordringer

Fordringer som forfaller senere enn 1 år etter regnskapsårets slutt er TNOK 0.

Balansført verdi per 31.12.2022 knyttet til identifisert merverdi i husleiekontrakter oppstått ved oppkjøp utgjør TNOK 26 328. Årets resultatførte amortisering utgjør TNOK 1 508. Årlig fremtidig amortisering utgjør ca. TNOK 1 508.

Note 8 Transaksjoner og mellomværende med konsernselskap

Fordringer konsernselskap	2022	2021
Kortsiktige fordringer (konsernkonto)	14 307	6 989
Kortsiktige fordringer	145 340	
Sum fordringer konsernselskap	159 647	6 989

Gjeld konsernselskap	2022	2021
Langsiktig gjeld konsernselskap	435 000	435 000
Kortsiktig gjeld konsernselskap	19 133	4 021
Kortsiktig gjeld konsernselskap (konsernkonto)	66 296	45 537
Sum gjeld konsernselskap	520 429	484 558

Transaksjoner med nærstående:

Selskapets finansposter med nærstående selskaper	2022	2021
Renteinntekt		
Rentekostnad	-21 251	-21 251
Netto finansposter	-21 251	-21 251

Morselskap:

Kjøp av varer og tjenester	159 974	166 137
Husleie inntekt	925	880
Annen driftsrelatert inntekt	15	

Andre selskap i samme konsern:

Oppføring av barnehagebygg	27 195	57 625
Husleiekostnad	415	415

Note 9 Bundne midler

	2022
Bundne skattetrekkmidler utgjør TNOK	84 044

Note 10 Antall aksjer, aksjeeiere m.v.

Selskapets aksjekapital, 577 tnok, er fordelt på 40 aksjer pålydende 14 tnok. Samtlige aksjer eies av Læringsverkstedet Gruppen AS som inngår i Dibber AS konsernet. Konsernregnskap for Dibber AS kan utleveres ved henvendelse til selskapets forretningsadresse i Aktivitetsvegen 2, 2069 Jessheim.

Note 11 Egenkapital

	Aksjekapital	Annen		Sum
		innskutt Egenkapital	Annen Egenkapital	
Egenkapital 01.01.	85	346	226 553	226 983
Fisjon	-2		-4 585	-4 587
Fondsemisjon	495		-495	
Avsatt konsernbidrag			-1 394	-1 394
Årets resultat			-22 309	-22 309
Pr. 31.12.	577	346	197 770	198 692

Note 12 Gjeld og sikkerhetsstillelser

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	2022	2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 121 378	1 110 628
Langsiktig konserngjeld	435 000	435 000

Den langsiktige konserngjelden har ikke en definert avdragsstruktur eller forfallstidspunkt og anses derfor å ha et forfall senere enn 5 år.

Øvrig langsiktig gjeld består i all hovedsak av periodisert investeringstilskudd samt selger kreditt ved kjøp av aksjer.

Konsernets byggelån er gitt med sikkerhet i tilsagn om husbanklån. Byggelån presenteres således som langsiktig gjeld med forfall i all hovedsak senere enn 5 år.

Bokført verdi eiendeler som er sikret ved pant	2022	2021
Fast eiendom	1 963 367	2 063 779
Driftsløsøre	36 770	25 665
Lån til foretak i samme konsern	-	-
Kundefordringer	13 839	11 560
Sum eiendeler som er sikret ved pant	2 013 976	2 101 004

Gjeld og garantier sikret ved pant		
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 473 011	1 516 284
Sum gjeld og garantier som er sikret ved pant	1 473 011	1 516 284

Gjennomsnittlig rente på lån til kredittinstitusjoner var i 2022 på 1,89%.

Det er inngått flere fastrentelån på til sammen MNOK 701 med en rente på 2,0% til 4,6%.

Fastrentelånene har en bindingstid på 5-20 år, er inngått for sikringsformål og bokføres ikke til virkelig verdi.

I tillegg til byggelån har selskapets bankforbindelse også stilt husleiegarantier. Som sikkerhet for bankens samlede engasjement har banken pant i eiendelene listet ovenfor.

Note 13 Oppkjøp/ Fusjon 2022

Oppkjøp barnehager – innmat		Oppkjøpstidspunkt
Farmen gårdsbarnehage AS		01.02.2022
Oppkjøp av selskaper	Eierandel	Oppkjøpstidspunkt
Osa Gårdsbarnehage AS	100 %	28.02.2022
Krikane Barnehage AS	100 %	01.03.2022
Furua Barnehage AS	100 %	31.05.2022
Guldbergaunet Førskole AS	100 %	31.05.2022
Bukkespranget Naturbarnehage AS	100 %	01.07.2022
Frøyland Gårdsbarnehage AS	100 %	01.12.2022

Note 14 Betinget forpliktelse

Som Norges største private barnehageaktør gjennomføres det årlig flere økonomiske tilsyn i noen av våre barnehager. De aller fleste av disse tilsynene avsluttes uten negative bemerkninger. I 2022 er det for regnskapsåret 2017 gjennomført økonomiske tilsyn i 2 av våre barnehager knyttet til det tilsynsmyndighetene angir som oppkjøpskostnader, men som Læringsverkstedet anfører gjelder lovlig avskrivning av goodwill samt rentekostnader knyttet til anskaffelse av goodwill og andre immaterielle eiendeler ved kjøp av barnehagevirksomhet, og som Læringsverkstedet har praktisert ved flere av sine oppkjøp. Tilsynsmyndighetene (Udir) mener at Læringsverkstedets disposisjoner innebærer uhjemlet bruk av mottatte offentlig tilskudd og foreldrebetaling, og at (den tidligere) barnehageloven § 14a derfor er brutt. Udir har truffet 2 vedtak i oktober 2022 hvor det samlet kreves tilbakebetalt ca 1,8 millioner for avskrivninger av goodwill og rentekostnader knyttet til goodwill og andre immaterielle eiendeler.

Kravet baserer seg etter Læringsverkstedets vurdering, på en feil forståelse av det regnskapsmessige goodwill begrepet, barnehagelovens regler for hva som kan dekkes av offentlig tilskudd og foreldrebetaling, og den regnskapsmessige behandlingen av avskrivninger som sådan (ingen kontanteffekt). Læringsverkstedet bestrider derfor kravet, og har klaget vedtakene inn for Kunnskapsdepartementet i tråd med forvaltningslovens regler, og vil forfølge saken ytterligere i domstolene om nødvendig.

Kravet anses regnskapsmessig som en betinget forpliktelse overfor Læringsverkstedet og vi vurderer det som mest sannsynlig at kravet ikke vil komme til oppgjør. I tråd med NRS13 om usikre forpliktelser er kravet ikke innregnet i balansen eller medtatt som en kostnad.

Note 16 Hendelser etter balansedagen

Barnehageloven ble i 2022 endret og fra 2023 må hver enkelt barnehage være en selvstendig juridisk enhet. Som følge av dette har Læringsverkstedet AS gjennomført en omorganisering og med effekt fra 1.1.2023 har Læringsverkstedet AS fisjonert ut 235 barnehager i hvert sitt aksjeselskap. I etterkant av fisjonen er det gjennomført et tingsinnskudd slik at de nyetablerte selskapene blir datterselskaper av Læringsverkstedet AS. Etter omorganiseringen er Læringsverkstedet eierselskapet for samtlige av Læringsverkstedets barnehager, men selve barnehagedriften ligger i 252 datterselskaper.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"[™] - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Paal Henning Tønsberg

Annen representant

Serienummer: 9578-5995-4-257542

IP: 77.106.xxx.xxx

2023-05-03 11:29:31 UTC

Linda Therese Griffiths

Annen representant

Serienummer: 9578-5999-4-1259873

IP: 193.214.xxx.xxx

2023-05-03 11:39:37 UTC

Trude Moen Sydtangen

Daglig leder

Serienummer: 9578-5995-4-95806

IP: 77.88.xxx.xxx

2023-05-03 11:42:17 UTC

Torill Eskeland

Styreleder

Serienummer: 9578-5995-4-66758

IP: 195.139.xxx.xxx

2023-05-03 16:02:49 UTC

Trude Nordgaard

Annen representant

Serienummer: 9578-5994-4-540523

IP: 104.28.xxx.xxx

2023-05-03 20:07:16 UTC

Kristel Bjørnes

Annen representant

Serienummer: 9578-5993-4-2278034

IP: 81.166.xxx.xxx

2023-05-03 20:19:23 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: YH183-AL02JFVU6N-4Y15V-GG/WJJ-IU8EZ

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er last og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

KPMG AS
Vangsveien 73
N-2317 Hamar

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Læringsverkstedet AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Læringsverkstedet AS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Stattdokumentasjon revisor: medlemmer av Det Norske Revisorforbund

Offices in

Oslo
Ålesund
Arendal
Bergen
Bodo
Gjøvik
Trondheim

Evangen
Frimo
Hamar
Haugesund
Kjeller
Kristiansund

Molde
Molde
Sandnessjøen
Skjerve
Stord
Strømsund

Tromsø
Tromsø
Tysdal
Utsira
Ålesund

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Hamar, 15. mai 2023
KPMG AS

Tom Kristian Braaten
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo" - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Tom Kristian Braaten

Statsautorisert revisor

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: 9578-5993-4-1656696

IP: 80.232.xxx.xxx

2023-05-15 21:01:31 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: KZUL8-3N70Y-VG8ND-HAE4M-JDP8C-LTD8J

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>